

El Centre Internacional de Creació Vídeo Pierre Schaeffer és un lloc excepcional on els autors disposen de residència i d'equipaments per a realitzar les seves obres.

El seu director, Pierre Bongiovanni, presenta algunes de les produccions del centre i reflexiona sobre la necessitat de l'experimentació.

S
A
L
A
HAL

27 de febrer de 1997 a les 20.00 hores

CENTRE DE CREACIÓ VÍDEO PIERRE SCHAEFFER

Pierre Bongiovanni

AUDIOVISUAL

I NOU MIL·LENNI

PROGRAMA

Lá e Cá (Là)

Sandra Kogut, 1995

El sentiment de ser a la vegada aquí i arreu. Filmat als barris populars de Rio, mostra la vida quotidiana d'una dona jove que dubta entre quedar-se o anar-se'n lluny

The Synchronizer

Cathy Vogan, 1996

"...un bon realitzador és un bon sincronitzador... El moment del muntatge audiovisual és essencialment un moment de ficció, que no solament precedeix sinó que defineix la credibilitat del film"

Planetopolis

Gianni Toti, 1993

"...una espècie de vídeo-utopia negativa sobre el perill de l'armadura total del món i sobre la qüestió holoderliniana: podrem "habitar poèticament" la nostra casa terrestre?"

Sept visions fugitives

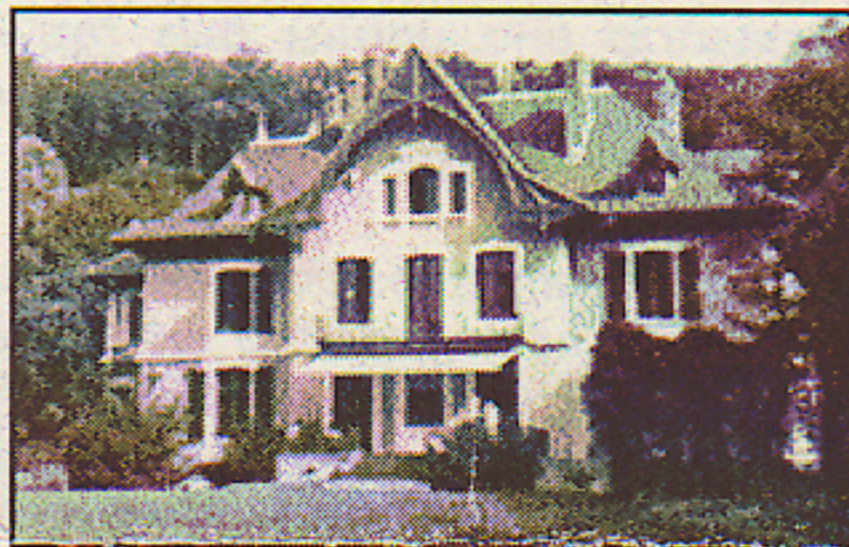
Robert Cahen, 1995

"...set poemes curts, visions fugitives, d'una Xina entrellucada, entrevista, entre-escollada, sempre en moviment"

J'étais Hamlet

Dominik Barbier, 1993

Retrat fragmentat de Heiner Müller en la seva ciutat, Berlín; una reflexió sobre el teatre; la mirada d'un artista "electrònic" sobre una obra de teatre

CICV Pierre Schaeffer
bp 5 - 25310 Hérimoncourt
Montbéliard - Belfort (França)
<http://www.cicv.fr>

El Centre Internacional de Creació Vídeo Pierre Schaeffer és una estructura d'acolliment on artistes, investigadors i realitzadors d'arreu del món fan estades de recerca i experimentació. Els ofereix temps, una mica de luxe i voluptuositat, és a dir temps per reflexionar, veritables eines tècniques (disposa d'estudis numèrics, vídeo, so, 3D, Internet), i la possibilitat de confrontar-se amb altres investigadors i altres artistes. En definitiva, ofereix temps, tecnologies i llibertat per crear. El Centre funciona dia i nit durant tot l'any, i les persones acollides hi viuen i hi treballen.

Aquesta estructura s'ha anomenat Pierre Schaeffer en homenatge a un home, mort el 1995, que fou alhora tècnic, filòsof, poeta, home de teatre, animador de ràdio, músic, compositor i experimentador. Per la seva independència, el seu anticonformisme, va acabar molestant molt i inspirant molt. El Centre es va crear el 1990 amb un objectiu totalment particular: com que l'exèrcit i la indústria tenien laboratoris, calia que la televisió disposés de llocs d'experimentació per pensar l'evolució dels programes audiovisuals. Es tracta doncs d'una estructura de servei públic, cofinançada per l'Estat i per un consorci de sis administracions territorials, en els pressupostos de les quals

participa la Unió Europea. El Centre té divuit treballadors permanents, amb un pressupost de funcionament que varia, segons els anys, entre vuit i quinze milions de francs.

Acull dues poblacions de residents, l'una constituïda per estudiants de darrer any d'escoles d'art i de disseny, l'altra de realitzadors que ja han fet diverses pel·lícules. La meitat dels residents és d'origen francès, l'altra meitat la constitueixen estrangers (un quart dels quals europeus). Des del gener de 1990, de 300 a 400 persones han residit d'aquesta manera a les seves onze habitacions, per estades variables des d'alguns dies fins a diversos mesos.

Actualment es concentra en tot el que té a veure amb les tecnologies numèriques, és a dir en tot el que permet la manipulació de les imatges, dels sons, i les maneres de comunicar-los cap a les xarxes.

Nascut el 1949 a Bordeus, Pierre Bongiovanni dirigeix, des del 1990, el CICV. Després d'aconseguir el diploma de tècnic superior de química orgànica, va obtenir el diploma d'enginyer en ciències econòmiques, opció psicologia i sociologia del treball, al CNAM (conservatori nacional d'arts i oficis). Va passar 9 anys als laboratoris Roussel-Uclaf. Allà va esdevenir membre del buró del Sindicat nacional de l'espectacle de la CFDT (confederació francesa democràtica del treball). Acomiadat, s'aboca el 1978 a l'acció cultural. El gener de 1980 s'incorpora en pràctiques al CAC Montbéliard, dirigit en aquell moment per Yves Deschamps. Hi serà director de relacions públiques, director d'animació, i finalment director, de 1986 a 1990. El 1982, crea el primer festival internacional de vídeo de Montbéliard-Belfort. El 1990, decideix presentar un projecte nou: un centre de recerca i de creació independent al voltant de les qüestions audiovisuals, el CICV.

Entrada gratuïta. La conferència de Pierre Bongiovanni serà en francès.

NOU LLOC!

Auditori de la UPF. Ramon Trias Fargas, 25-27
A la banda est del parc de la Ciutadella
Metro: Ciutadella-Vila Olímpica (L4) i Marina (L1)
Autobusos: 10, 40, 41, 42, 71, 92 i 141

Organitza:

INSTITUT UNIVERSITARI DE L'AUDIOVISUAL
UNIVERSITAT POMPEU FABRA
La Rambla, 31 Barcelona. Telèfon: 542 2200. <http://www.iua.upf.es>

En col·laboració amb:

phonos
PHONOS FUNDACIÓ PRIVADA

EXPERIMENTAR PER INNOVAR

El bluf que acompanya el desplegament dels multimèdia es basa en la idea segons la qual si no s'està connectat sis hores al dia a Internet és que no s'ha entès res de l'època en què vivim i que s'ignora l'essencial. El bluf consisteix a culpabilitzar la gent que encara no té accés a les xarxes electròniques de comunicació o a la pràctica del multimèdia.

Dues grans tribus es reparteixen el territori: els tecnofetixistes, que ens anuncien l'era de la comunicació universal i amigable, i els tecnoescèptics que, amb la mateixa vivesa, ens anuncien l'Apocalipsi.

Entre aquests dos extrems, no hi ha evidentment gaire lloc per a l'experimentació. Ara bé, per a nosaltres, al CICV, l'única manera d'aprendre i de comprendre rau en la possibilitat de multiplicar els processos experimentals utilitzant aquestes tecnologies.

S'estan instaurant infraestructures pesants, de la mateixa manera que hàbits de treball i de pensament, sobretot entre els joves. És aquí on cal romandre alerta i no equivocar-se de creuada. Una anècdota per il·lustrar el meu propòsit: en el nostre equip de divuit persones, dues tenen 23 anys i una 20 anys. Aquestes tres persones desenvolupen noves aplicacions en Internet.

Per què? Perquè aquesta generació, que no és més cultivada ni més madura que nosaltres a la seva edat, té un bagatge cultural diferent del nostre: té una relació amb la televisió, amb els jocs de vídeo, amb el món de la comunicació i dels ordinadors molt evident. Aquests joves han nascut amb aquestes eines i les dominen. Els hem facilitat l'oportunitat de desenvolupar al nostre costat un nou sector professional: al mateix temps es cultiven, adquireixen referències, valors i codis. Estan integrats als processos de decisions per tal que madurin perquè son bebès, però bebès superdotats que van quinze vegades més de pressa que el més ràpid del nostre equip per posar en marxa un pla informàtic. Si els formadors, els educadors, els responsables, els que decideixen, els escollits... tinguessin en compte aquest aspecte, evitarien caure en l'arrogància freqüent que manifesten envers els usuaris de les màquines: quan un responsable condemna peremptòriament els nous usos que permeten les tecnologies,

diu a aquesta generació que s'equivoca, que està seguint una via equivocada, que ell té alguna cosa millor per proposar. Però no proposa res. I això és dramàtic.

El bluf que mantenen els mitjans de comunicació i els venedors de "quin-calleria" s'acompanya sovint d'un conformisme -a l'esquerra- aterrador. Els dos s'han de combatre: és necessària una anàlisi dels reptes, per tal d'evitar que el tall generacional es continuï agreujant.

El bluf únicament és possible perquè encara no hi ha tradició crítica per pensar les evolucions tècniques. Cosa que permet totes les aproximacions i tots els prejudicis. És indispensable desenvolupar una aproximació crítica i argumentada al que s'està produint amb els nous mitjans.

Quan neix la fotografia, procedeix per imitació de la pintura; quan apareix la ràdio, s'inspira en la premsa -n'adquireix el vocabulari-; quan li toca a la televisió, agafa elements de la premsa, la ràdio i la fotografia. Ara per ara, ens retrobem en una situació tècnica i econòmica inèdita que creua les potencialitats del telèfon, de la informàtica i de la televisió. I hem de pensar aquesta situació en termes de ciutadania i democràcia.

Es tracta de pensar la tecnologia, la comunicació, en un context en què la qüestió del cos i de la comunicació entre individus es replantegi completament. El que avui es diu nomadisme amb l'aportació de la tecnologia és el fet de poder moure's en el territori, acompanyats d'un cert nombre de pròtesis: ulleres, una càmera, però també pròtesis electròniques amb les quals poder protegir-se i obrir-se als altres.

Els nostres fills viuen ja un espai que no és geogràfic sinó cultural, transnacional i ultramediàtic, en el qual no hi ha encara tradició crítica, en el qual no se sap encara quin tipus de límits posar. D'aquí grans i greus qüestions sobre els riscos que encorre la democràcia, perquè a partir del moment en què un sistema polític no sap pensar la seva pròpia evolució, comença a degenerar.

Hi ha qui pensa que Internet desqualifica tots els altres mitjans de comunicació; és fals: Internet no substitueix res. Internet és a més a més. El

fet que s'enviïn correus electrònics a algú no impedeix que també se li puguin enviar flors, el gest no és el mateix.

En el pensament clàssic, s'admetia que una idea, una evolució desqualificava l'anterior, etc. Avui, es poden revelar operatives i pertinents simultàniament diferents maneres de pensar contradictòries.

El problema és dirigir la complexitat en lloc de negar-la. L'error dels sistemes de pensament occidentals és no acceptar més que un punt de vista. Quan una organització només admet un punt de vista, es prepara inconscientment per morir... Quan es deixa d'oferir un mosaic de punts de vista, i per tant de llibertat, de tensió, d'energia, s'entra en un procés de degeneració. Això és veritat tant per als individus com per a les organitzacions.

El cineasta bolxevic de principis de segle Eisenstein, que va realitzar les seves primeres pel·lícules entre els 20 i els 25 anys n'és una il·lustració. Es troba immers al principi del segle en un moviment revolucionari. És escenògraf, té doncs una relació amb l'espai, amb els objectes, amb els cossos... en el mateix moment, estudia japonès, és a dir un sistema ideogràfic per oposició al sistema occidental. Paral·lelament, la imatge en moviment arriba a la maduresa amb la invenció dels germans Lumière. Eisenstein coneix Joyce -l'escriptor que pulveritza l'escriptura de la seva època. Eisenstein sintetitza una altra manera d'escriure, una altra manera de representar el món amb imatges en moviment; ve del teatre, està obert a diversos tipus de cultura, i té a la seva disposició una tecnologia: el cinema...

Escriu: "Cal preparar en els cervells un lloc per a l'adveniment de temes completament nous que, multiplicats per les possibilitats d'una tècnica renovada, exigiran una estètica absolutament nova per a la materialització intel·ligent d'aquests temes en les grans obres del futur."

Aquestes paraules em semblen encara molt actuals.

Per tant, posem-nos a l'obra companys...

Pierre Bongiovanni